CENTENARUL GRIGORE ANTIPA

Împlinindu-se 100 de ani de la nașterea marelui nostru om de știință Grigore Antipa, Ministerul Învățămîntului, Academia Republicii Socialiste România, Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă și Ministerul Industriei Alimentare au organizat sărbătorirea centenarului, Comitetul de organizare avînd ca președinte pe tov. Jean Livescu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, adjunct al ministrului învățămîntului.

Festivitățile centenarului Grigore Antipa s-au desfășurat în Capitală între zilele de 7—10 dec. 1967, avînd ca principal punct o sesiune de comunicări științifice de mare amploare, atît prin numărul cît și prin calitatea lucrărilor prezentate. La această sesiune au luat parte și invitați de peste hotare (din Austria, R.P. Bulgaria, Canada, Franța, R. D. Germană, R. F. a Germaniei, Italia, R.S.F. Iugoslavia, Statele Unite ale Americii, Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice), care au prezentat comunicări. Peste o sută de comunicări au fost susținute de oameni de știință români — academicieni-cercetători din institutele academiei și din cele departamentale, cadre didactice din institutele de învățămînt superior (București, Cluj, Iași, Constanța, Craiova, Galați etc.) și din învățămîntul mediu, muzeografi — în primul rînd de la Muzeul Gr. Antipa, dar și de la Muzeul Brukenthal, din Iași, Oradea, Focșani, Botoșani. Multiplele direcții de cercetare și activitate practică ale lui Grigore Antipa s-au reflectat și în spectrul larg al lucrărilor prezentate: poluarea apelor, tehnici de cercetare hidrobiologică, sedimentologie, studii zoo- și fitocenologie în ape, nevertebrate și vertebrate acvatice, piscicultură, geografie, geologie, paleontologie, biologie generală, genetică, botanică, fiziologie și anatomie, nevertebrate terestre, entomologie și vertebrate. Unele lucrări au fost consacrate activității științifice și concepțiilor lui Grigore Antipa, relevînd aportul său la dezvoltarea hidrobiologiei, ecologiei, geografiei și muzeologiei, nu numai în țara noastră ci adesea chiar pe plan mondial: inovator în domeniul muzeologiei, prin concepția de prezentare ecologică — în diorame —, el a fost și un precursor în vastul domeniu al biologiei, prin sintezele sale care întrunesc mai multe discipline. Savanții străini care au ținut să cinstească prin prezența lor această festivitate, i-au adus un călduros și vibrant omagiu, cu atît mai valoros cu cît vine de la unii din cei mai buni cunoscători ai disciplinelor în care a lucrat și Grigore Antipa. Prof. Reinhart Liepolt (Viena) îl consideră ca „cel mai bun cercetător al Dunării"; **Prof. Wilhelm Schäfer arată că** „Antipa a anticipat vremurile sale, unind mai multe discipline înrudite"; **Prof. Georg Uschmann (Jena — R.D.G.) îl consideră ca fiind cel mai mult influențat de ideile și metodele profesorului său Ernst Haeckel, marele evoluționist fiind în punctul culminant al activității sale; Prof. Maurice Fontaine (Franța) îi aduce lui Grigore Antipa** „omagiul solemn al Muzeului de Istorie Naturală din Paris" **și socotește că el** „are dreptul la profunda gratitudine a oamenilor", **iar** „Franța recunoaște în el un mare savant și un ilustru prieten". **La Sofia și Budapesta au fost de asemenea organizate manifestări în cinstea centenarului Gr. Antipa, la recomandarea UNESCO, sub a cărui egidă s-a publicat și o broșură monografică, în țara noastră.**

La lucrări au asistat și Prof. P. Banfield — directorul Muzeului din Ottawa (Canada) și Prof. Rodek — directorul Muzeului din Colorado (S.U.A.), primul-secretar general, iar al doilea — vicepreședintele Consiliului Internațional al Muzeelor (I.C.O.M.) — secția de științele naturii — care ne-au vizitat țara în această perioadă.

În sălile Muzeului „Grigore Antipa" a fost deschisă și o expoziție documentară dedicată marelui savant român; biroul său, cu aparatura științifică pe care a folosit-o peste 50 de ani, cît timp a condus muzeul, obiecte personale, diplome, fotografii cu familia sau colegii de studenție, manuscrisele unor lucrări de faimă mondială, o parte din cele peste 140 publicații ale sale cu autograful său — apropie pe vizitator de acest ilustru om de știință patriot, care a dus faima țării noastre departe peste granițe și al cărui nume va fi cinstit și peste veacuri.

M. T.

EXPOZIȚIA DE ARTĂ POPULARĂ ROMÂNEASCĂ LA LICEUL „ION NECULCE" DIN BUCUREȘTI

Răspunzînd sarcinilor de popularizare a comorilor artei populare românești și de instruire estetică și patriotică a oamenilor muncii, Muzeul de artă populară al Republicii Socialiste România organizează, în afara sediului, acțiuni cultural-educative printre care și expoziții temporare.

Active și convingătoare mijloace de popularizare a bogatului și nesecatului tezaur artistic, expozițiile temporare sînt dedicate, fie prezentării artei populare în general, fie diverselor sale genuri sau unor teme speciale. Cu aceste ocazii se expun, alături de obiecte din trecut, de o incontestabilă valoare documentară și artistică, și piese mai recente, mărturii ale modului creator de folosire a valorilor tradiționale ale poporului român. De obicei, aceste expoziții sînt însoțite de conferințe pe teme de etnografie și artă populară, exemplificate prin prezentare de diapozitive și filme din filmoteca muzeului sau a studiourilor cinematografice.

Continuînd această frumoasă tradiție, Muzeul de artă populară al R. S. România a organizat la începutul lunii noiembrie o expoziție de artă populară românească la liceul „Ion Neculce" din București. Ea se încadrează într-un ansamblu de manifestări culturale inițiate cu prilejul sărbătoririi a 45 de ani de la înființarea liceului. Concomitent cu expoziția se ține și un ciclu de conferințe privind genurile artei populare românești. „Arta populară românească", „Creația artistică în lemn", „Țesături și broderii populare", „Portul popular românesc", „Ceramica populară românească", „Obiceiuri populare", **sînt doar cîteva din temele ce vor fi prezentate.**

Categoria principală de vizitatori sînt elevii de liceu. Organizați în grupuri sau vizitînd individual în timpul liber, elevii cercetează cu multă curiozitate și atenție exponatele, analizează atît aspectul lor, necesitatea și valoarea lor artistică, raportată deseori la aspectul actual al portului popular, cît și modul de expunere a obiectelor.

Într-un spațiu de cca. 220 m² sînt expuse 250 obiecte de artă populară dintre cele mai reprezentative, grupate pe genuri și pe categorii.

Pe lîngă ansambluri de costume populare femeiești și bărbătești și costumașe de copii, sînt prezentate piese de gătează a capului și de îmbrăcăminte (cămăși, catrințe, haine din dimie și cojoace), scoarțe și textile de interior, piese de mobilier și unelte de uz casnic, împletituri și obiecte din scoarță de copac, ceramică smălțuită și nesmălțuită, punîndu-se accentul pe jucării și figurine din ceramică. Într-un cuvînt, sînt reprezentate aproape toate genurile artei populare prin ceea ce au ele mai frumos, original și caracteristic.

Parcurgînd expoziția, tînărul public vizitator rămâne cu imaginea vie a unei arte populare, bogate și de veche tradiție. Piesele expuse sînt mărturii convingătoare ale fanteziei și talentului artistului popular, creator de veritabile opere de artă, care se disting prin echilibrul și frumusețea formelor, prin compozițiile ornamentale și armoniile cromatice ce încîntă ochii privitorilor.

https://biblioteca-digitala.ro